

Barcelona, 6 de febrer de 1931

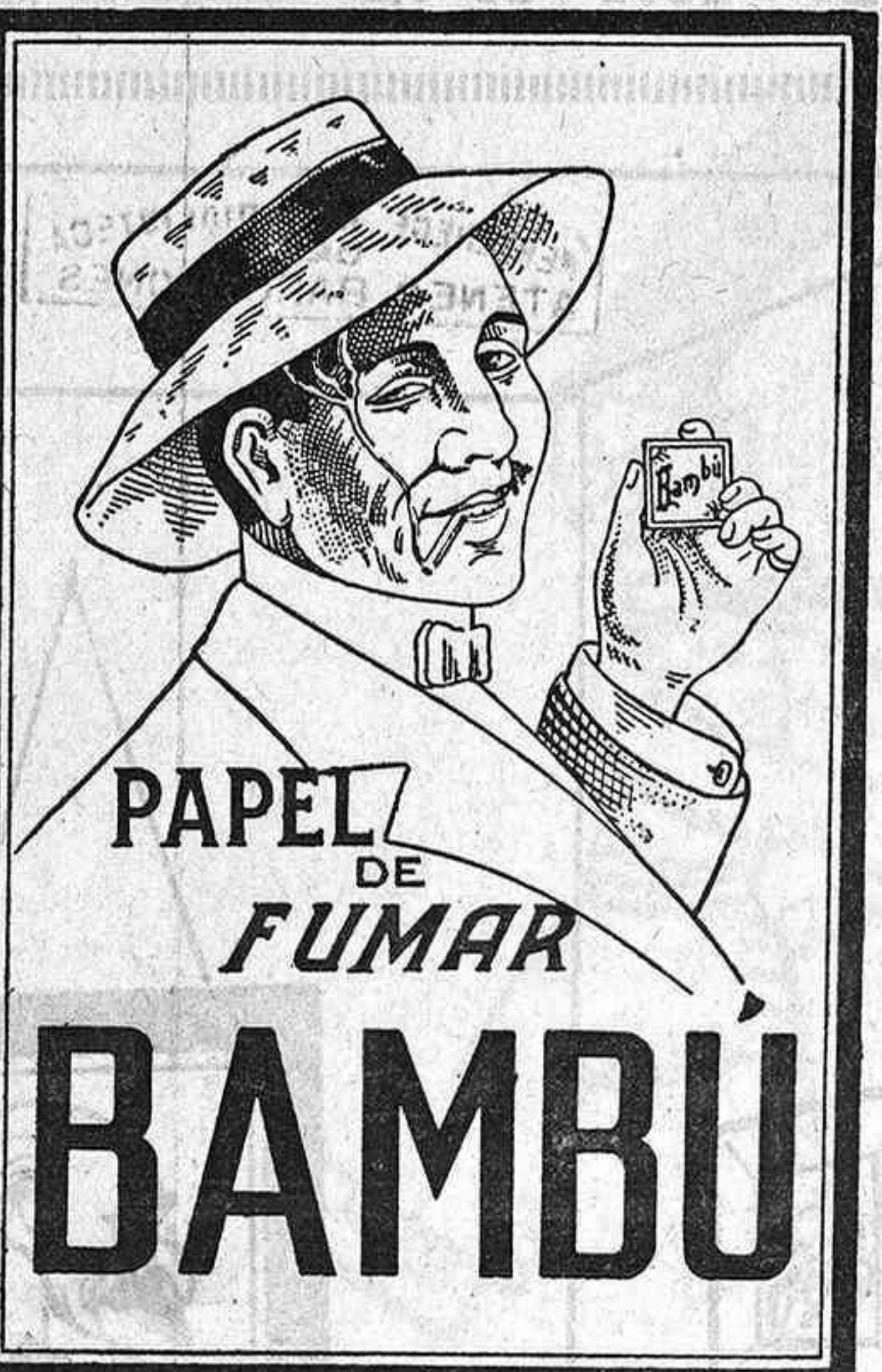
La **quella** de la **Torratxa**

ANY LV - 2692 - 20 cts. - Atrassats, 40

Galeria artística

—Si no teniu altres “quadros” que aquest, ja podeu plegar!

VIES URINARIE:
Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinarie: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Solvré**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessària de la seva

si en sempre la presència del metge, i ningú malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sifilis* (averiada), *csemes*, *herpes*, *ulceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Pindoles depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poca temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronsos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòria* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sòkatarq**, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentornament, tractament i guariment de les dites malalties.

MARICEL-PARK

GRAN PARC D'ATRACCIONS
MONTJUIC

MUNTANYES RUSSES

Les més sensacionals d'Europa

BUG L'atracció més trepidant

Witching Waves La sempre agradable atracció

GRAN PISTA D'SKATING

MAGNIFIC RESTAURANT

TOBOGAN - CASCADA - DISCOS - SKOOTER

Mitjans de comunicació:

AUTOS: Carretera de Montjuïc, recentment asfaltada.

PUBLIC: Funicular de Montjuïc (bitllet anada i tornada combinat amb entrada al Parc: 1 pta.)

ENTRADA AL PARC: 0,50 ptes.

Caruso, Fleta, Titto Schipa, Pau Casals, Sagi-Barba, etc.

Totes les celebritats impressionen en discos

La voz de su Amo

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

Demaneu-los per tot arreu

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20

BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Círcols aristocràtics

AMB motiu de la crònica sobre la trista sort dels darrers anys d'Emili Junoy hem rebut una sèrie de cartes i d'anònims. Les cartes, naturalment, són de felicitació; els anònims, escrits a màquina, ens insulten. Els anònims, pel que es nota, estan escrits per criats i per socis d'un cercle aristocràtic que es donaren per alludits. Tinguérem el bon encert de no assenyalar quin era el lloc on succeïen aquells fets inversemblables en què certs criats tractessin de "pelat" i quasi bé sentissin molèstia en servir un soci tan respectable com aquell bo de *don Emilio*, a qui el rei féu oferir-li el Govern civil de Barcelona suara farà un any; Cambó, un càrrec de conseller, i Romanones i Dato, carteres de ministre. Han estat els mateixos criats i els mateixos socis els que s'han sentit alludits o s'han vist retratats en llegir la nostra crònica.

No volem atacar cap entitat, i menys a aquella que, per llur història ciutadana, per la tasca cultural que té al seu càrrec, mereix un determinat respecte col·lectiu i particular; però una cosa és l'entitat representativa i una altra certs socis, als qui realment no els escau ésser-ne, perquè no tenen ni categoria ni prou aristocràcia espiritual per a saber que un *clubman* és altra cosa que un senyor que pot anar a prendre cafè i copa darrera d'un mirador. Això sí; hem volgut citar el fet que a un home com *don Emilio*, que ho hauria pogut ésser tot: ministre, batlle, ric, governador, financier, etc., part dels seus consocis i cert servei, per conuiu més prop d'ell, no sentia el respecte necessari per aquell home que en els darrers anys de la seva existència no pogué viure com li calia.

No ens sap greu l'enrenou. Segons sembla — ens ho han dit socis de l'alludit cercle — des de l'aparició del nostre article s'han donat ordres severes per tal que els socis siguin tractats amb el degut respecte i consideració. Això no vol dir que els pobres criats hagin d'ajupir-se a cada instant i que es retorni a aquells costums en què un senyor podia fuetejar impunement un criat. Aquells temps sortosament han passat. No són pas els criats qui tracten de "pelat" un soci els que tenen la culpa d'aquest menyspreu per certa gent caiguda en dissort. Són els mateixos socis que conversen davant el servei els que donen motiu a què els criats, després, mirin amb desconsideració a qui sembla que no en mereix gaire als mateixos socis que poden pagar una cuota al mes i els drets d'entrada i de sortida. Si els nostres senyors fossin senyors; si els nostres *clubmen* en fossin, veritablement (hi ha excepcions honorables evidentment), sabrien que no es deu mai parlar malament de cap consoci, ni malament de ningú, mentre el criat serveix el cafè o dona la caixa de cigars perquè triïn. Els socis deuen

respectar-se mútuament davant del servei, si no volen que e' servei els menyspreï tots dos per igual: els qui en parlen malament i els que en són alludits en la conversa.

El *clubman* és un element dins de la màquina de la societat burgesa. Pertany a una agrupació; aquesta agrupació pot tenir iniciatives ciutadanes importants i necessàries per a la vida de la Societat; el seu ajut és necessari; la seva presència també. Esser *clubman* és com tenir un càrrec representatiu. Es pertany a un cercle i s'és responsable de la vida d'aquell cercle. Un cercle no és l'excusa d'un *tripot* o el lloc adequat per a una becaina quotidiana; un cercle és un element de vida en la ciutat moderna. Hi ha molts senyors Esteves, molts messieurs Duponts; molts misters Babbits que confonen un cercle amb una penya de cafè. Estan completament equivocats. Quan en un cercle hi ha una biblioteca, aquells llibres han de respondre a la cultura general i al respecte social dels associats.

Si el fer saber l'amargura amb què *don Emilio*, una vegada, es va sentir tractat de "pelat" per un pobre diable a qui l'uniforme daurat el va fer creure un almirall, ha servit perquè en un cercle de la nostra Ciutat — al qual nosaltres admirem i respectem per la seva obra benemèrita en pro de la cultura — hi hagi un veritable esperit d'associació, no ens dolen els anònims escrits per criats que es creuen senyors o per senyors que no són altra cosa que criats, en el sentit més baix i miserable que pugui tenir el mot.

Si els de dalt no miren com parlen davant dels de baix, no té res d'estrany que aquests no els considerin tampoc el dia que els manqui el que certament els dona categoria de senyors: la fortuna.

Ens dol que amics nostres s'hagin molestat per l'article. No anaven pas contra d'ells les línies escrites. Era contra tots aquells que encara no saben el que hi ha dins de la paraula *gentleman*.

FRANCESC MADRID

Capricis i paradoxes

LA TRAGÈDIA DE BARCELONA

El caràcter barceloní no és pas un caràcter tràgic. És més aviat platxeriós, decantat a l'epicurisme. La nostra mateixa mollesa ens ha estat retreta com una falla de caràcter. I les dones, que a tot arreu són acusades d'ésser la perdició del sexe contrari, són ací força entenimentades. No tenim vampireses perilloses. Fins les que es dediquen a la galanteria, si són del país, naturalment, tenen una pila d'hàbituds i d'ambicions burgeses. Bastaria dir que si n'hi ha alguna que llegeixi, el seu autor preferit és Folch i Torres.

Ara, que, cal dir-ho, la majoria no són del país. De la mateixa manera que no en són la majoria dels carteristes, dels desvagats perillosos, de traficants en dones i dels invertits que infesten els barris tèrbols de la nostra ciutat.

**Demà, dissabte, no deixeu de comprar
"LA CAMPANA DE GRÀCIA"**

Barcelona és, sens dubte, la ciutat del món que té un percentatge més gran de prostitutes i de criminals forasters.

Aneu a qualsevol lloc de mala vida, tant si és plebeu com si és elegant, i us adonareu tot seguit que el català no és pas l'idioma que hi és emprat més correntment. Les campanyes de Catalunya endins no han pogut fer res per tots aquests cataus misteriosos.

I bé: no serà degut a aquest cosmopolitisme del crim i de la galanteria que Barcelona, a desgrat del seu tarannà pacífic, resulta una de les ciutats més perennement convulsionades d'Europa?... Les bombes, els atemptats personals podrien trobar tant com en la política contrària a Catalunya, en aquesta abundància de forasters indesitjables, la seva explicació. Sense ells, la política no hi trobaria instruments tan dòcils. Sense ells, molts d'aquests crims d'un caire cinematogràfic no tindrien segurament realitat.

Una escombrada de tots aquests forasters que ningú no sap de què viuen —o que només ho sap la policia— seria segurament la manera més eficaç de donar a Barcelona unes hores de tranquil·litat; de guarir-la del seu histèricisme sanguinari.

DOMÈNEC GUANSÉ

L'ERA DELS POBRES

Sembla que torna la moda dels atracaments. De segur, perquè algú l'enyorava. I de segur, també, que no l'enyoraven pas els que podien ésser atracats.

Però el fet és aquest: torna la moda dels atracaments. Suposem que aquesta moda que reviu no obeeix pas a què retornem a la normalitat—com ens va prometre el senyor Berenguer—, perquè la normalitat no és l'atracament. I suposem que tampoc no deu tractar-se d'una propaganda electoral, encara que, moltes vegades, una acta de diputat no sigui altra cosa que un atracament.

En pocs dies s'han comès diversos atracaments: el de l'estanc d'Hospitalet—que, de propina, ha costat sang—, el d'un xofer—que també n'ha costat—, el del Banc de Catalunya—que no n'ha costat per casualitat...

No se sap que la policia, que amb tanta fe i amb tant de zel maniobra en una vaga—i, això, com ja comprendran, no és un retret, sinó un elogi—, hagi agafat els atracadors. Es veu que a Barcelona—i a Madrid: recordeu el cas de "Nosotros", caigut en un silenci absolut—, els atracadors tenen un sant que els protegeix. No serà Sant Pancràs, patró de la feina? Ho diem perquè com ells, els atracadors, sempre hi van, per feina!... I com que sempre en troben!...

Ara és l'hora alegre dels pobres. Ara els pobres—si segueix aquesta moda dels atracaments—seran els únics que, a Barcelona, estaran tranquils. Ells no porten joies, ells no són homes de possibles, ells no tenen diners al Banc—ni al de Catalunya ni en cap altre—, ells no són atracables.

Ara, senyors, arriba la nostra, l'era dels pobres, dels que treballem i cobrem poc i malament. Ara serem feliços. Cal només una cosa: demanar un xic de seny als atracadors, fer-los veure que, si han de seguir atracant, no s'equivoquin. Respectin el pobre, senyors! Ja que no el respecta ningú fins ara, que almenys el respectin els atracadors.

VIRAI

BRIAND, ENCARA!

Amb motiu de la darrera crisi ministerial francesa, la presidència del Consell fou oferta a una "vedette" tan venerable com el senyor Briand.

El senyor Briand, que ja ha estat primer ministre diverses vegades, ha refusat aquest camí d'honor. Amb tot, ha conservat la cartera d'Afers estrangers...

Heu-vos ací, doncs, que el senyor Briand, el més popular dels ministres europeus, llevat, és clar, del senyor Calvo Sotelo, presideix sense interrupció la política exterior francesa des de l'any 1925.

Ha estat, comptant aquesta vegada, 21 cops ministre! Es, realment, un rècord insuperable.

"HUMILDE IMAGINACIÓN"

Acabem d'alludir, espontàniament, a la popularitat europea del senyor Calvo Sotelo.

Deixant de banda que aquesta popularitat és, potser, més africana que europea, s'ha vist ara notablement augmentada amb la publicació d'un llibre...

Un llibre que, com aquell del senyor Espel i Comas: "Lecciones progresivas...", descobert suara a "La Publicitat" per Folch i Capdevila, "es una expedició de semilles, parto genuíno de una humilde imaginación".

La humilde imaginación del senyor Calvo Sotelo és, en efecte, malgrat de la fantasia dels superàvits primoriverans, completament proverbial.

L'AMOR I LA POLÍTICA

La política és una cosa important. Però l'amor, ah, l'amor!, és sempre més important que la política...

Veureu... La senyoreta Emelina Carrenyo, Miss Espanya per a l'any 1931, ha visitat el senyor Matos.

Tothom sap com és de sincer i garlaire don Leopoldo, tothom sap quina íntima amistat pre-electoral l'uneix amb els prohoms regionalistes...

Doncs, bé; tenim confidències fidedignes per a assegurar als nostres lectors que, això no obstant, el senyor Matos ha estat més suggestiu encara amb la bella Carrenyo que no ho va estar, a Barcelona, amb el senyor Ventosa...

Podem, però, igualment assegurar que Miss Espanya ha sortit més incòmode de l'entrevista que no va sortir-ne de la seva el mai prou ponderat capítol de la Lliga.

QÜESTIONS DE MÈTODE

En Delfí Dalmau ha dat, a l'Ateneu Barcelonès, una conferència força interessant...

Però el senyor Dalmau ha dit que "els políglotes, en el fons, no tenen idioma propi i que no poden pensar profundament en cap".

Potser el senyor Dalmau — que és professor d'idiomes — s'ha volgut alludir personalment.

En realitat, però, ha volgut alludir únicament a tots aquells que, aprenent idiomes estrangers, no els aprenen amb discos.

Amb disc o sense disc: la qüestió és aquesta.

DEPORTS

Futbol

Altra vegada es torna a remenar, als diaris, la crisi del futbol. Quan es remena l'olla, és perquè put. Si la primera es féu amb motiu de les reunions que va celebrar l'Organisme Suprem del Futbol, la Federació, per tal de posar-hi remei, aquesta ho és a través dels jugadors.

La víctima del problema de la crisi ha

estat En Piera. Un periodista li ha demanat el seu parer. Ell l'ha dit. No és per demés fer-hi uns comentaris.

Heu-vos ací el que ha vingut a dir:

“Que la crisi que pateix actualment el futbol és deguda a la manca de jugadors bons i, per tant, de bons equips. Més a això primer que al segon, car al públic, naturalment, li agrada veure actuar els “asos”. Passem al darrer, perquè, evidentment, és una concessió al “Samitisme”, i anem endavant.

Parla d'En Sancho i el posa als núvols, com a jugador. Però En Sancho, en els seus bons temps, no havia arribat a ésser considerat com un as. Encara era aviat. Amb prou feines si ho era l'Alcàntara, i això que al costat de molts que ara hi passen, amb el consentiment de tothom, hauria d'haver estat considerat, pel cap baix, “as, rei, cavall i sota”.

Us recordeu de Belauste, de René Petit i de Meana? Us recordeu de Pichichi i de Patullo? Olé, asos! Doncs abans que això, eren uns entusiastes, uns animadors del futbol. Entorn d'aquests no s'hi féu pas un gavadal de literatura, com es féu després entorn d'altres. I, evidentment, són els que ens van dur ací les gallines ponedores del futbol.

I l'Alcàntara, el foradador de xarxes internacionals! ¿Què me'n dieu de l'Alcàntara? ¿No ho era, un “as”?

Vicent Piera, en elogiar aquests homes, ha fet molt ben fet. Però en atribuir la crisi que pateix actualment el futbol a una crisi de jugadors s'ha excedit. N'ha fet un gra massa. És evident que n'hi ha, de crisi de jugadors, i que aquesta contribueix a aquella. Però s'ha descuidat de dir que aquells homes, a més de jugadors, eren uns entusiastes, uns animadors d'aquest esport, i d'afegir que els actuals han deixat l'entusiasme i que actuen més que en qualitat de jugadors, talment com a especuladors de Borsa.

En aquesta diferència s'hi enclou, ben bé, un vuitanta per cent de les causes que han contribuït a aguditzar la crisi que el futbol travessa.

Hi ha una altra causa febaent. Que s'ha abusat del públic. A aquest se l'ha considerat com un perfecte cavall blanc disposat a vendre's, si calia, els matalassos per tal d'anar a veure partits.

I així s'han combinat campionats, i s'han amplificat aquests amb l'al·licient — en el sentit d'allargar els ingressos — del campionat de lligues i de sublligues, i de segona i de tercera promoció, i de quarta, si hagués convingut.

L'aficionat ha estat considerat, pels elements directius del futbol, com una cosa per l'istil de la bóta de Sant Farriol.

I, francament, no hi ha dret a abusar. L'aficionat és capaç de sacrificar-se. Però d'això a creure's que té una vocació desenfrenada a pollastre de Nadal, hi ha una gran distància.

Tot això En Piera s'ha descuidat de dir-ho. Tampoc, però, no ha pensat a afegir-hi el problema del professionalisme, que hi ha contribuït en molta part a aquesta crisi, que tots volem remeiar i que, probablement, espatllarem.

I també ha deixat de banda parlar de què fa una colla d'anys, gairebé vuit, que

I la resta és eufemisme.

Ens n'han col·locat tanta quantitat i en tots conceptes, que ja ens surt per la boca.

Què hi dius, company Piera, tu que hi entens?

✱

¿I què és això d'haver d'esmorzar a les cinc del matí o a les quatre, i de dinar

a les deu, per tal d'ésser a temps a poder assistir als partits importants del futbol?

Això darrer era una presa de pèl. I aquestes coses no poden durar.

Boxa

El match francès-espanyol va ésser una ensarronada. Hom ens encolomà una colla de primeres sèries franceses, però de les “Bouches del Rodanó”.

¿Diu que En Ramonet ha dimittit o té el propòsit de fer-ho, la presidència de la Federació de Boxa Espanyola? Per què? Que li ha agafat un atac de nostàlgia?

Resultats dels partits de futbol

Heu-vos-los ací: No diuen res de nou.

El Barcelona va empatar a zero amb el Reial Madrid.

L'Espanyol va guanyar per un a zero a la R. Societat.

El Deportivo Alavès va guanyar per dos a zero a l'Europa. Aquest Europa, tanmateix, és conseqüent en el perdre.

L'Esporting de Sagunto va guanyar al Badalona per dos a un.

El Júpiter va guanyar per tres a dos al Gimnàstic.

El Sabadell va guanyar per dos a un al Levante, de València.

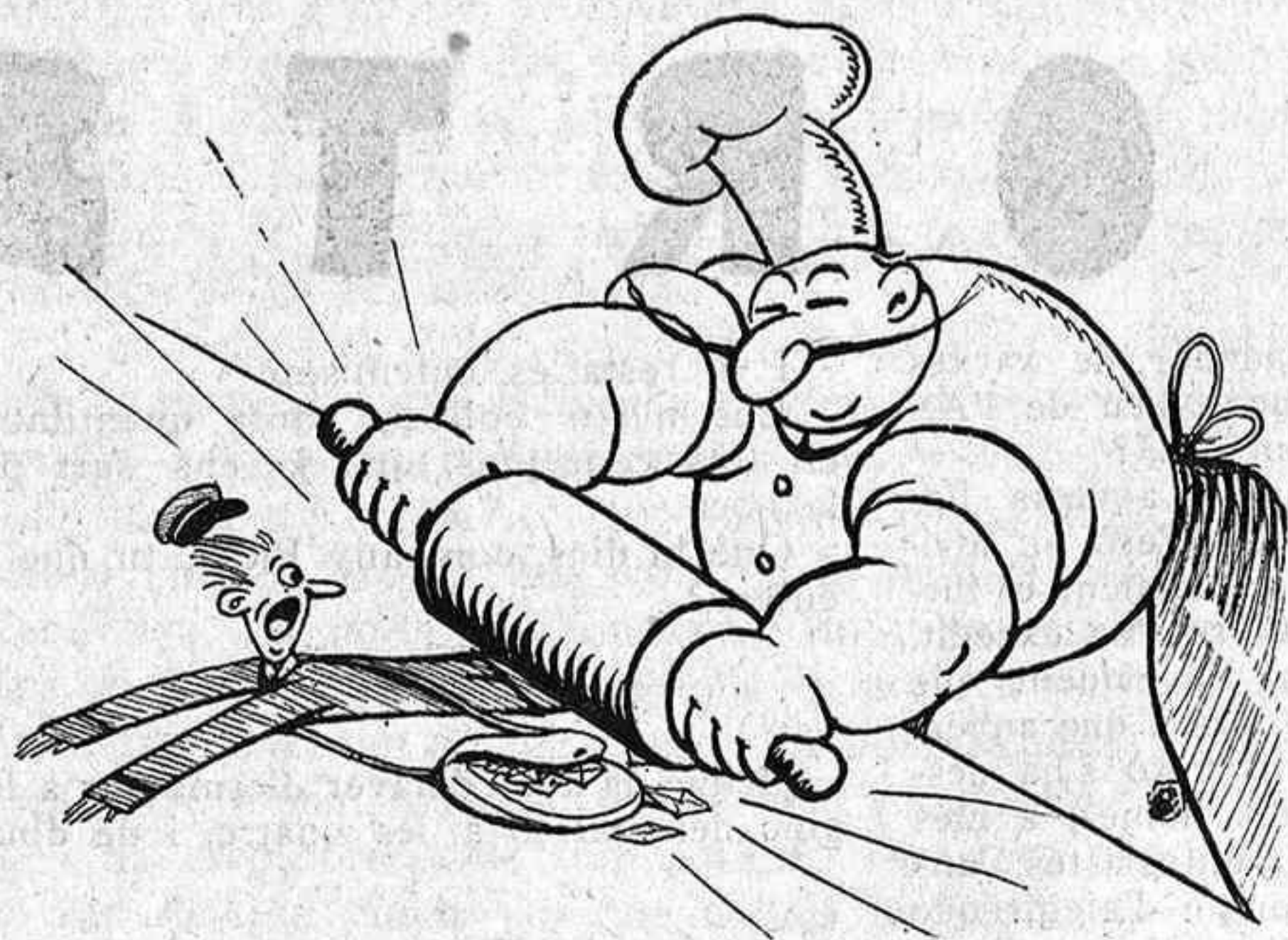
Tot i això, el resultat dels factors no altera el producte. Al cap de la classificació continua anant-hi, amb el flaviol sonant, la R. Societat.

el futbol ens és col·locat seguidament, dia darrera dia, com si en lloc d'ésser un passatemp, es tractés d'una “panacea” gorida de tota mena de mals.

I això començant per En Piera i acabant pel darrer gasetiller del “Baúl Deportivo”.

Fatalment havia d'arribar el moment del cansament, de l'enfarfec. El menjar de fonda arriba a cansar. Això mateix ha passat amb el futbol.

— Em sembla que els deixaré ben aplanats, més aplanats que les cartes que porten.

L'home que canta

Es jove. Es treballador. El veureu pintant una façana, fent uns adobs. Aquest home, que té casa, dona i fills, que té obligacions, treballa i canta. A la seva manera és feliç.

Veient-lo, m'he recordat d'un altre home que d'obligacions també en té, que també treballa; però que no parla, no canta, no riu. Es un jove avorrit de la miserable vida que porta.

No sabeu qui és? El senyoret de la classe mitja, aquell bon dependent que guanya seixanta duros, no pel treball que fa (que no és pagat ni amb el doble), sinó per sotmetre's a una vida de tan inofensives privacions com ho és la de parlar, riure, cantar en hores de la feina.

El nostre senyoret, aquest jove que tots coneixem, que duu coll planxat i vestit a la moda, és el pobre esclau d'aquests presidis que en diuen escriptors comercials.

Nosaltres voldríem cantar-les, les excel·lències d'aquest home: llurs estudis, llur disciplina, la paciència de què està dotat; però no diríem res que tothom no ho sabés de sobres. Volem, només, referir-nos al seu viure esclau, a la seva vida idiotitzada, a les poques consideracions de què és objecte constantment.

Esser, avui, obrer de la ploma d'una casa comercial, i més si aquesta — la casa — és d'aquelles que en diuen importants, és una cosa trista, és l'expiació d'un pecat que no s'ha comès.

Clar que l'home que parla, canta i riu, no pot existir en els escriptors on els treballs no permeten aquestes "expansions"; però l'home que se'l considera, se'l respecta, se'l tracta bé i no se l'amença amb la porta oberta a la més petita, sí que podria existir en les cases "importantes" on la importància no deixa d'ésser una cosa molt relativa.

Bé és cert que, a vegades, el burgès viu lluny d'aquestes petites lluites socials i encarrega el comanament a un senyor que en diuen "quefe" d'oficina. Aquest senyor — diem-ne "quefe", gerent o apoderat — s'aconsella en el dependent traïdor, en l'home de la rialleta falsa, en l'aprenent de "domador", i entre aquests dos individus fan insuportable la vida del jove que, assegut dalt un tamboret, passa una vida monòtona i avorrida, mentre d'una finestra

que hi ha prop d'ell arriben, alegres, unes veus: les dels obrers que, tot treballant, parlen, riuen, canten...

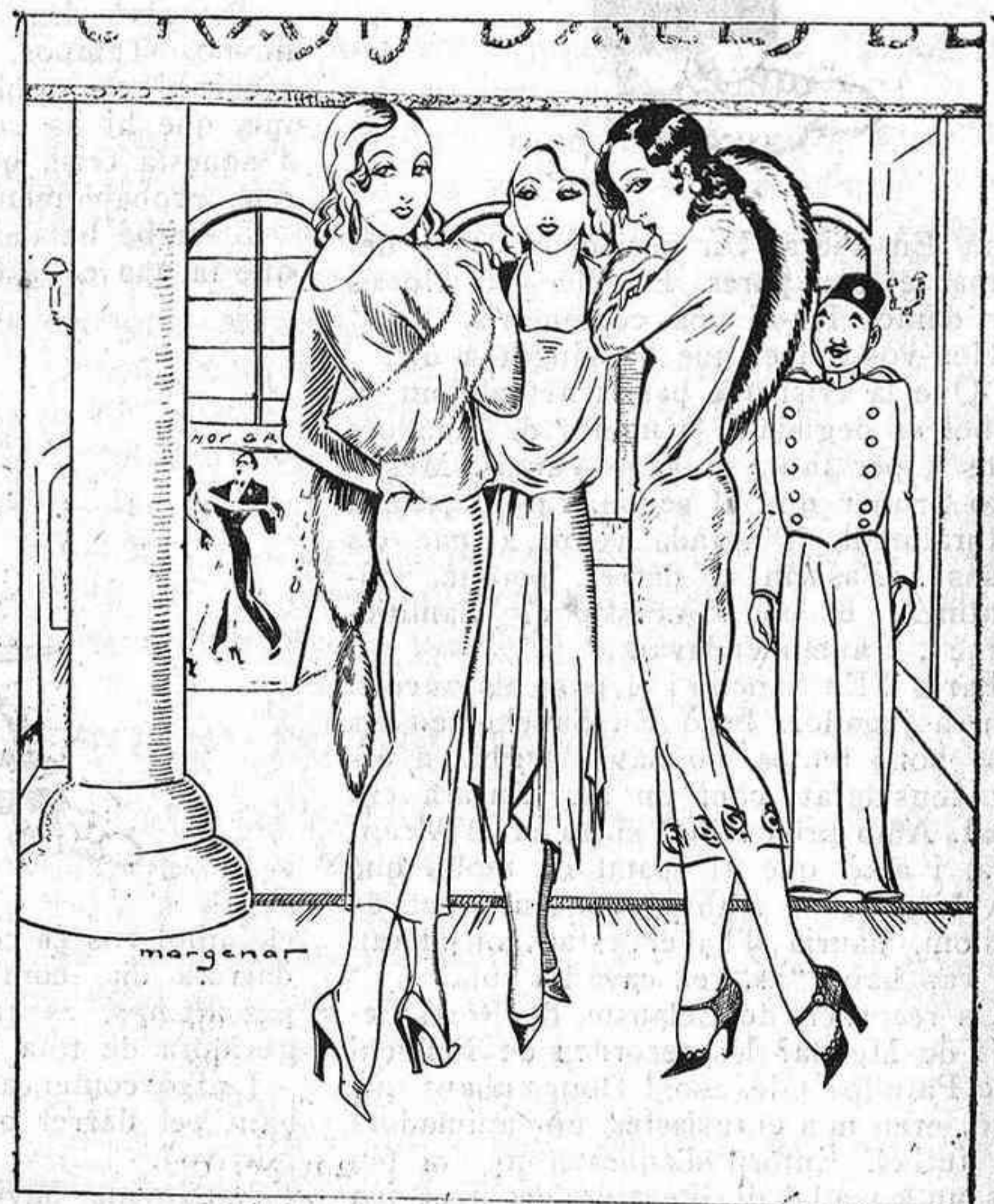
La majoria dels pares que tenen fills més o menys espigadets, estan en un gran error en donar-los la carrera del comerç, mentre el comerç no sigui una cosa degudament reglamentada; mentre en les cases no hi hagi estabilitat i l'expedient no existeixi. Qualsevol dependent d'adroguer, qualsevol minyó arribat de fora i que es posa a despatxar cigrons, és més feliç que l'home aquell que s'ha passat anys i més anys "empapant-se" de "Diario" i de "Mayor", llibres que no serveixen més que per enriquir els senyors Garrigues, Castells i Colomers i acabar amb la salut de l'empleat que es va corbant d'espatlla i perdent la vista lentament. Vegi's, si no, que la majoria són miops o van en camí d'ésser-ho.

Nosaltres, que, de joves, ho hem estat, de dependents d'escriptori; nosaltres, que l'hem viscut molts anys el purgatori aquest, sabem com són — clar que no totes, sortosament — algunes cases, i per això ara eixim en defensa dels seus subordinats.

L'uniforme del vestit a la moda i coll planxat, necessita d'una arma més poderosa que la ploma: necessita la unió de tots plegats per a posar d'un cop les peres a "quarto" als qui ho mereixin, als "quefes" de negrers, als traïdors de rialleta falsa, als que de la llibertat en tenen un concepte baix i roí, als que de la vida no en coneixen altra cosa que els seus egoïsmes i males arts.

A tots aquests cretins els hauríeu de fer sentir la veu de l'home que, malgrat de l'opressió en què viu, mentre pinta una façana o fa uns adobs, deixa sentir el seu cant alegre...

AGUSTÍ COLLADO

— Em voldria disfressar de «sinceritat».
— No, dona; no veus que hi ha molts polítics que hi van tot l'any.

Passant per un dels carrers de darrera de la Casa Gran, a la vora d'aquell pont que va fer construir el baró del Biberó, sempre envejós del seu col·lega comte del Pocseny, hem vist embolcallada amb molt misteri una botiga on uns quants empleats de confiança confeccionaven una carrossa.

Som xafarders, no podem fer-hi més; i, emprant un aire de Nandu, ens hem dirigit al de més a la vora, i l'hem fet cantar.

—Es una carrossa per la Rua, veu? Representa una olla.

—I aquests ninots? — hem preguntat veient-ne uns quants vestits tots amb smoking i "copalta".

—Són "peleles", que aniran dintre, movent-se tots amb els mateixos gestos, ganyotes, i ballaran al mateix so. Són fets de palla, i la cara la tenen molt gruixuda, perquè no els la desfassin les "boles".

—I aquest més gros?

—Es el capità "manaya". Farà de director i anirà assegut en un bidet.

Hem anat contemplant aquella veritable obra d'art, i la volem reproduir, de la millor manera possible, als nostres lectors.

Com hem dit, és una olla. A més dels "peleles", hi haurà una dotzena de calaveres que dansaran, al seu voltant, la "Dansa de les eleccions", lletra i música original d'un conegut senyor que volia amagar el seu nom, però que tothom el coneix.

L'olla, per nanses, té dues pipes, i la carrossa té la forma d'un vagó-llit. El "pelele" que fa de director té una barra...—però quina barra!—als dits. Per terra, hi ha molts bitllets d'anada i tornada de Madrid, en primera classe. Complement de tot això, és una cuina elèctrica i un menjador diminut. Per darrera les cortines de la cuina, hi hem vist una ceba. Es veu que la volen ensenyar. I a totes quatre bandes, hi ha el número 13, molt gros. Preocupats, hem preguntat a aquell home per què havien pres aquestes precaucions amb el número, i ens ha dit que la primera intenció va ésser prescindir-ne, però alguns dels socis havien dit que, veient-se força, si els volien prendre el número, no s'haurien d'encaparrar tant els ciutadans de Barcelona que vagin a la Rua.

Encara que es presentarà fora de concurs, és indubtable que obtindrà el primer premi.

—Gràcies a l'abstencionisme, dretes i esquerres tothom està amb mi!...

Reportatges barcelonins. - El Lion d'Or

No sabem quina és la vida actual del Lion d'Or, la seva fesomia d'ara. Com que ens anem fent vells — i, el que és més trist: ens en adonem —, ens interessa més el passat que el present. I, mentre el present el veiem miserable i lleig, el passat el recordem voltat d'una claror d'apoteosi. — Es a dir: un present de color d'asfalt, i un passat de color de rosa, d'un rosa de malla de ballarina.

Altrament, si per a Enric IV — i no volem pas fer el savi —, París bé valia una missa, el passat del Lion d'Or bé val una crònica.

El Lion d'Or de la nostra joventut era una cosa magnífica, o almenys ens ho semblava. Amb aquella xemeneia de castell feudal, aquella armadura, aquella bandera francesa, aquelles majòliques, aquelles armes de drama de Zorrilla o Garcia Gutiérrez, tota aquella escenografia patinada d'anys, tenia un regust literatesc que ens havia robat el cor.

Aquell cafè, per a nosaltres, que llavors vivíem com en una novella — i és una manera de viure que no us recomanem pas — tenia una cosa meravellosa, una cosa que ens embadalía: tenia prestigi, tenia fama. Hi anaven artistes, còmics, escriptors, dones de món, tota una fauna que en aquells temps ens semblava plena d'atractius.

Però no desboquem la nostra fantasia, no ens deixem guanyar per l'encís del record, anem a pams, que ara ja som massa grans i un retorn al romanticisme no ens provaria.

Parlem, primer, del decorat, que després ja ens ocuparem de la concurrència.

El lloc d'honor correspon a la xemeneia, que és ço que dona al Lion d'Or un aspecte de castell feudal a través del teatre i amb més d'un ripi. És una gran cosa, aquella xemeneia del Lion d'Or. Ens sembla haver sentit dir que és obra d'En Clarassó, un dels homes més simpàtics, més oberts, més joves — a pesar dels seus cabells blancs i de la seva barba, que, segons diu ell, se li arna —, que coneixem. Davant d'aquella xemeneia s'hi hauria d'estar amb "coletó", ample xamberg de mosqueter i una espasa que se us entrebanqués entre les cames. L'espasa és una cosa que, si bé sempre ha fet nosa, en canvi, sempre ha tingut un gran prestigi. És una xemeneia per a parlar-hi de les glòries de Flandes — que tan poca gràcia feren als flamands —, o de les d'Índies — que tampoc plaïen massa als indis. — És una xemeneia per a parlar-hi en vers i dir, de tant en tant, *Voto a sanes!*, que és una

PEIUS
GENER

cosa que no compromet a res; una xemeneia de nit d'hivern, amb neu, vent i llops als camins. Llàstima que a la Rambla no n'hi hagin, de llops, llàstima que només hi hagin còmics i policies. Amb uns quants llops distribuïts estratègicament per la Rambla, la xemeneia del Lion d'Or hauria fet un gran efecte. Sobretot si no hagués estat de fantasia, si hi hagués cremat un foc autèntic. Però sort vàrem tenir d'això, de què no hi havia foc, perquè recordo que una nit volíem rostir una cupletista.

Aquella armadura del recó també és una cosa que no podem deixar de banda. Els burgesos que van a dinar al Lion d'Or, sempre dinen prop de l'armadura per a — si per casualitat hi ha revolució — poder-se amagar dins aquella ferramenta imponent. Allí no és fàcil que els busqui ningú, pensen. Però s'equivoquen: quan hi hagi una revolució de debò i no de per riure, com fins ara, el cabdill entrarà al Lion d'Or, es vestirà l'armadura, enlairarà aquella bandera francesa — que més que en la d'avui fa pensar en la França del 93 —, i sortirà al carrer, disposat a tot.

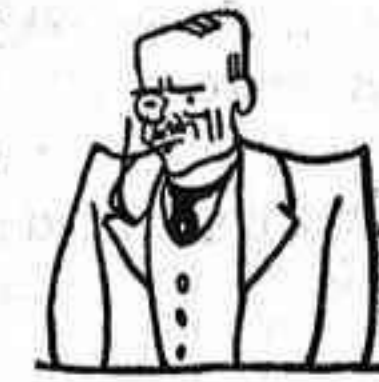
Ara, arreconada i polsosa com està, té un aire trist. Fa l'efecte que s'enyora: les matances d'alarbs, la conquesta de Jerusalem. És un enyorament que no li passaria ni que la duguessin a tirar pedres al riu.

No li tenen consideració, l'han oblidat, li han perdut el respecte. Ens han dit que el cambrer de torn la fa servir per a guardar la calderilla. Però ella, n'estem més que segurs, es venjarà, i un dia caurà i esclafarà un senyor de fora que estarà menjant canelonis Rossini, que és ço que mengen tots els senyors de fora quan vénen a Barcelona.

I la gent? I aquella concurrència del Lion d'Or, que semblava triada? Era una concurrència que no podia anar a cap altre cafè, perquè s'hi hauria trobat desplaçada, fora d'ambient.

Pompeius Gener, el gran Peius, era un dels puntals més fermes de la casa. Fins el guerrer del recó li tenia enveja. Pompeius Gener, sobretot en els seus últims anys, era un espectacle sorprenent per als forasters

que de tant en tant compareixien al Lion d'Or. Els feia l'efecte d'una aparició de l'altre món, d'un món fantàstic. Semblava un personatge de novella de Dumas pare. Anava amb una capa que, segons deia, li

"JANDRO"
SOLER

havia enviat la seva amiga Sarah Bernhardt de les trinxeres. La capa de Pompeius Gener i la nostra eren les més extraordinàries que s'han passejat per Barcelona. Pompeius Gener s'arranjava uns sopars que eren tan estranys com la seva capa: menjava un entrecot amb patates, sardines i xocolata crua. Barrejava tot això, ho remullava amb cervesa, i ens parlava de Miquel Servet i d'un drama que havíem d'escriure en col·laboració i que no va passar de projecte per una raó molt poderosa: no teníem lloc on treballar, perquè, ell, al

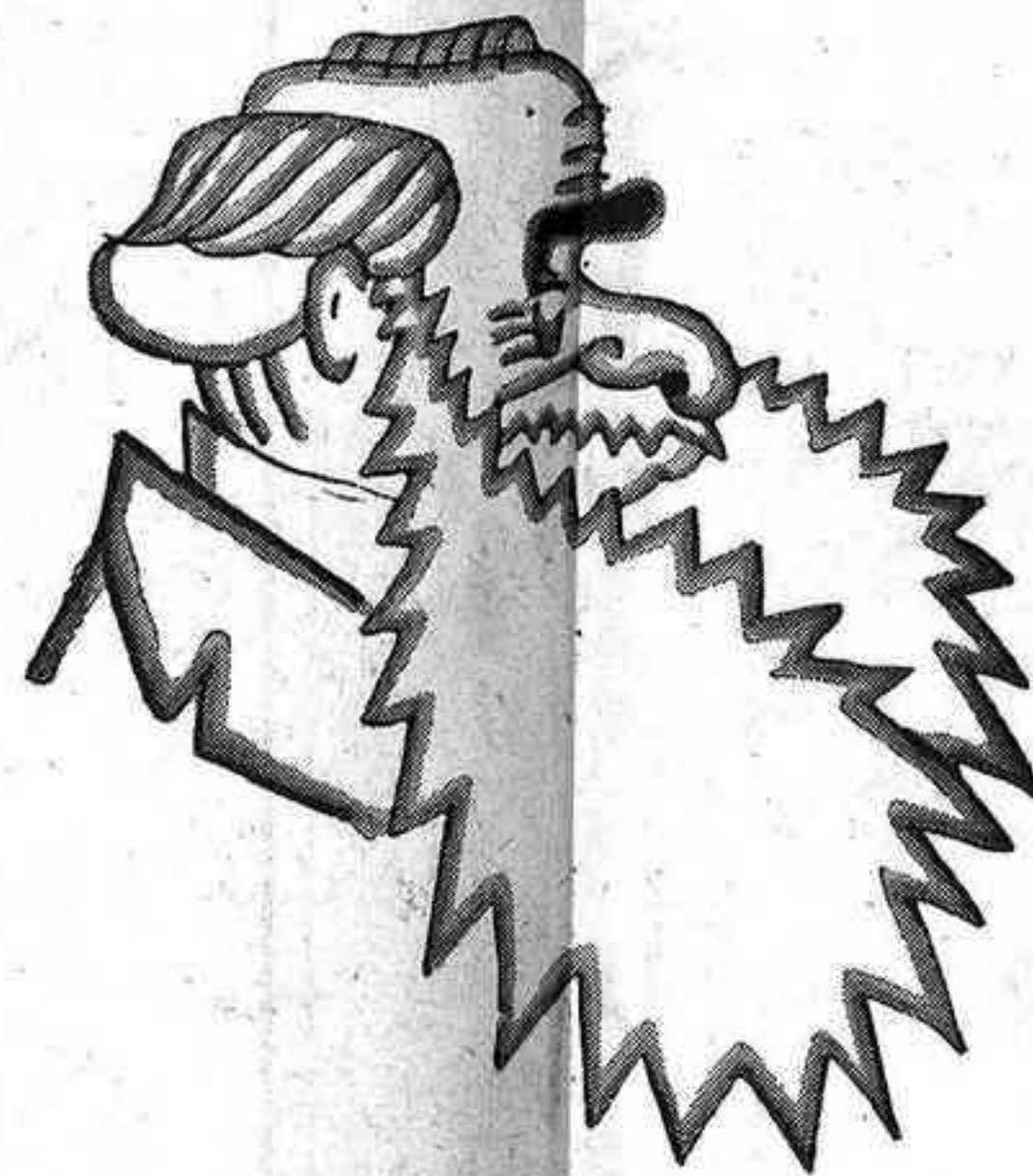
Restaurant, hi anava a menjar i no a escriure. A casa seva — ell, llavors, vivia pels voltants de la plaça Medinaceli — nosaltres no hi podíem anar, perquè no hi rebia ningú: suposem que perquè vivia sol i no tenia un "home" massa presentable. I ell no podia venir a casa nostra, perquè no en teníem, de casa.

Com que ja gairebé no podia caminar, l'acompanyava, per devoció, un pobre noi que també, com nosaltres, tenia la ceba d'escriure. Aquest estiu passat, una nit, a Tarragona, el vàrem veure demanant caritat. Nosaltres podíem ajudar-lo amb unes pessetes que li haurien solucionat el conflicte uns quants dies, podíem assegurar-lo a la nostra taula. No fèrem res d'això i ara ens en penedim. El pobre minyó, suat i brut de pols, ens conegué i ens mirava amb uns ulls plens de tristesa i d'admiració: admiració de pensar que un ex-company seu pogués menjar dues vegades al dia i vestir com una persona. Per això, perquè no us hàgiu de trobar com nosaltres, us recomanem que no reprimiu mai un impuls de bondat, de generositat. Penseu que el gest de donar és més bell que el de negar.

Al Lion d'Or, a última hora, també hi anava Elena Jordi, la Jordi, com li començava a dir tot-hom. L'acompanyaven la seva germana Tina, En "Jandro" Soler, En Josep Robert. Llavors la Jordi encara no tenia la

LLUÍS CAPDEVILA

MAURICI VILUMARA

mania de parlar castellà, venia de París — de París, senyors —, havia ballat a "La Buena Sombra", i les seves camises començaven a fer-se famoses.

Un altre dels concurrents d'upa era Santiago Rusiñol. Prenia absent, fumava i desplegava, amb verb fàcil, el seu anecdotari. Ara Santiago Rusiñol ja s'ha retirat de la beguda, i només pren uns gelats que ell en diu "negritos".

De passavolants cal recordar el pintor Miquel Viladrich, que anava vestit de pagès de comèdia d'En Pitarra i era l'admiració de totes les franceses que feien l'amor amb taxi; Julio Antonio, el magnífic escultor; Maurici Vilumara; Andrée Turcy; Nita Jo; la Raquel Meller, que feia una entrada apoteòsica i tenia un aire enternidor de Dama de les Camèlies.

Una nit hi anàrem a sopar amb la Fornarina. I mai com aquella nit, al costat de la dona gentil que era la Fornarina, no ens hem sentit personatges importants. Després hem passat moltes peripècies: gana, no tenir casa, anar mal vestits... Però quan recordàvem que havíem sopat amb la Fornarina, quan recordàvem el seu somriure, la seva veu, el seu encís — tot el que avui s'ha menjat la terra, Senyor! —, ens passaven tots els mals. El record d'aquella dona bella que estimà la poesia i els poetes, ha estat la nostra felicitat moltes vegades. Estem segurs que deu haver anat al cel: un cel color de rosa que Déu Nostre Senyor deu tenir per a les ballarines i les cupletistes.

També, de tant en tant, venia Tórtola València, fastuosa i teatral, que parlava del passeig de les Sfinxs a Karnack i de la Taula Roseta dels egipcílegs.

Aquest era el Lion d'Or de la nostra joventut. Nosaltres, que hi passàrem tantes hores, no el podem veure com és avui, sinó com era ahir: un ahir que fa olor de fum de tabac, de pernod, de les locions d'Houbigant — llavors Coty encara no estava de moda —, i d'entrecot a la bordalesa.

Aquest era el Lion d'Or d'aleshores, el clàssic cafè dels artistes, dels somniadors, dels literats de fama, de les figures d'aquell món d'excentricitats, que ja ha passat i que, ai!, no tornarà.

SANTIAGO RUSIÑOL

Allò que dèiem...

L'article "La propina denigrant", publicat fa unes setmanes en el nostre confrare "La Campana de Gràcia", ens ha portat a la taula de treball la carteta d'un industrial barceloní que ens denuncia la tranquil·litat d'un guàrdia urbà—millor en diríem barra—en les passades festes de Nadal. Aquest senyor, abusant de l'uniforme que portava, anava casa per casa de la demarcació que tenia designada i, no atrevint-se a dir-ho clarament, deia:

"—Hí ha l'amo?... Perquè va dir-me que passés per ací qualsevol altre dia..."

Clar que en alguns establiments la jugada li sortia bé i queien a les seves mans unes pessetes o una "propina" en forma d'ampolla de xampany, de vi bo, pot de conserves, etc.; però d'altres, més conscients i sobretot segurs que res no tenien a veure amb l'uniforme, li venien a dir allò d'"un altre dia, germà!"...

Però, heu-vos ací que, sempre segons el nostre denunciador, han vingut les tornes, i aquell inofensiu urbà que dies enrera va visitar-los, avui sols troba taps en tots els actes dels amos establerts per allà, i a ben segur vol treure d'un cantó o altre la "propina" que li va ésser negada.

Hem de dir amb franquesa que no ens estranya gens la denúncia que ens ha estat feta, perquè ja sabíem que certs agents municipals abusen bastant de la mica d'autoritat de què estan posseïts. Però no deixa de causar-nos contrarietat que un home, emparant-se en un uniforme, vulgui pidolar de la manera que aquest ho va fer. Som els primers de reconèixer que el sou que gaudeixen els municipals i guàrdies urbans no els permet tirar pilota a l'olla; però la major part d'ells tenen altres "cosetes" que els ajuden per anar tirant i no els és pas necessari parar la mà i fer forçosament els ulls grossos quan les

ordenances municipals són burlades per aquells que el dia abans els han donat una denigrant "propina".

Altrament, tota persona que té la seguretat que no infringeix les lleis, no li ha de fer pas gens ni mica de por negar-se rodonament a la petició d'un altre, per molt guàrdia urbà que sigui i per molt llampant que porti l'uniforme de dependent de la Casa Gran.

DOMÈNEC DIUMENGE

Art i Artistes

GALERIES MARAGALL

En Mompou és el pintor moderníssim de sempre, interpretant els assumptes i dibuixant-los d'una manera tan d'avui, que potser passa una mica de la mida. El salva, però, la sensibilitat del seu colorit suau i encertat, a qui sols manca afermar-se més i acabar les teles sense deixar-les abocetades, com fa ara, per a quedar en un just mitjà que faci destacar més les qualitats indubitables que posseeix.

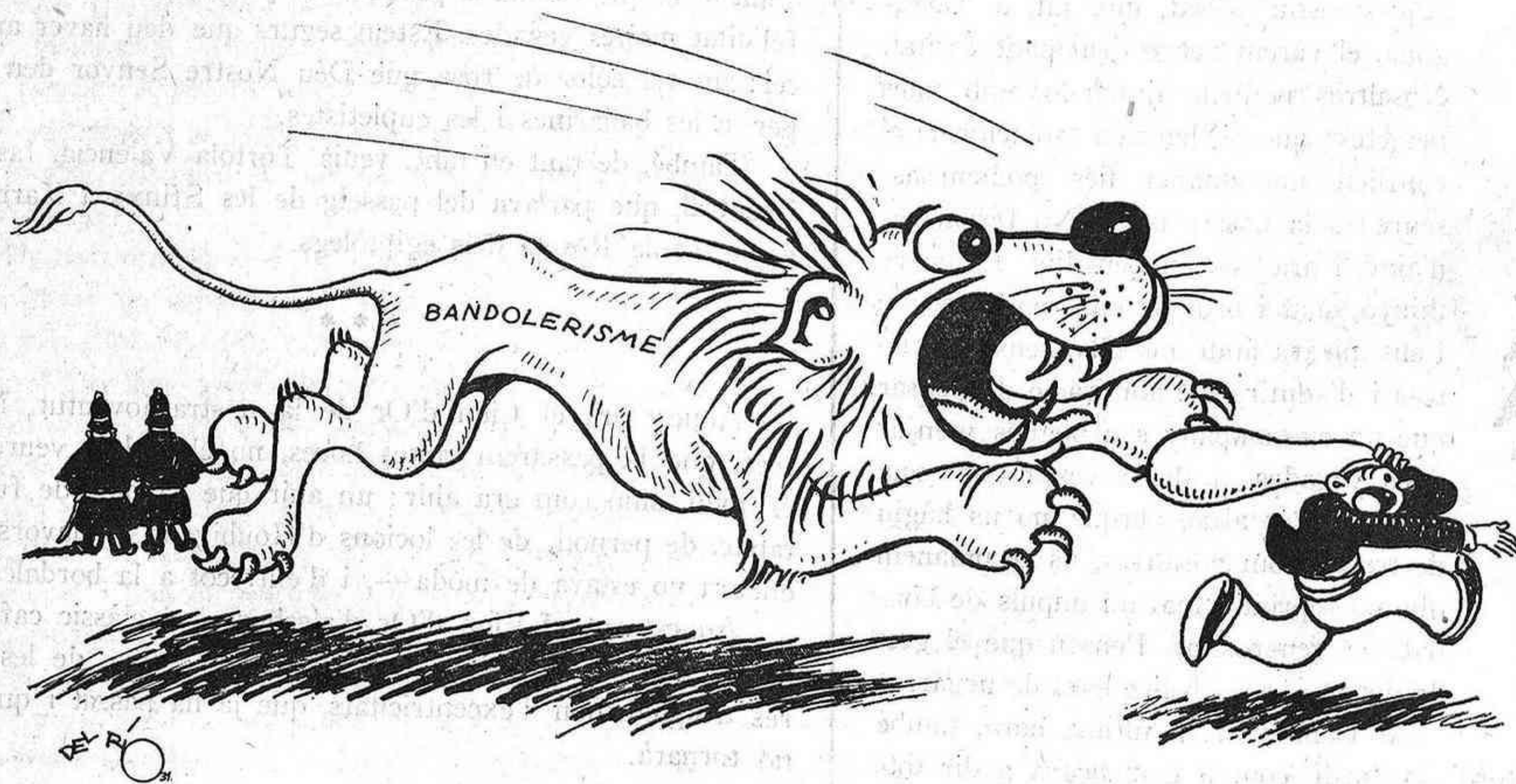
* * *

Els tres procediments que conrea En Vidal Palmada donen mostra de les possibilitats que té per a desenrotllar el seu art. Tant els olis com les aquarelles i els dibuixos els coneix força bé i produeix amb ells paisatges i marines dignes d'estima.

* * *

De l'obra d'En T. Andreu cal remarcar unes natures mortes que sobresurten dels paisatges per la seva composició encertada.

BORIEL

— Jo que em pensava que estava tan ben guardat!...

La moralitat, per barris

AL PASSEIG DE GRÀCIA, D'II A I

Ell.—Passi-ho bé, Nèlia. Quan es decidirà a donar-me el sí?

Ella.—Ai, Carles! No ho sé. A voltes penso que és vostè el jove que em convé per espòs, però... Encara no ha comprat la casa del carrer de Balmès, el seu papà?

Ell.—Amb lo que l'estimo, jo, Nèlia!

Ella.—Ja ho sé, ja, Carles del meu cor. Oi que ja ha comprat la casa, el meu futur sogre?

Ell.—Sí, ja l'ha comprat. Encara que no comprenc, amb l'edat avençada com té, quina fallera li ha entrat per comprar cases. Per desgràcia, viurà poc...

Ella.—I per quan anunciem la boda, Carles?

Ell.—Com més aviat, millor. Jo vull ésser l'únic, el primer posseïdor d'aquest tresor.

Ella.—Ja... ja... ja... Mirin com s'espavila, En Carles. No el feia tan espavilat! Ja... ja... ja...

Ell.—Molt, en sóc. Ja ho veuràs. En què s'assembla una dutxa "Gloria" a una planxa elèctrica?

Ella.—Què és una planxa elèctrica? Oh, quina cosa més rara!... Ja... ja... ja...

AL POBLE SEC

Ell.—Ens casarem, vulguin o no vulguin tots els rectors del món. Amb amonestacions o sense. Amb capellà o sense capellà. Jo tinc salut; tu, també; doncs a tenir tants fills com podem, i a disfrutar de la vida.

Ella.—I em casaré sense anar vestida de blanc, i sense fer-nos retratar? Ah, no!

Ell.—Tot això són despeses que no fan altra cosa que deixar-nos sense un cèntim.

Ella.—I què en farem, de tants fills?

Ell.—Declarar el soviets, ve-li aquí.

Ella.—I si no els podem mantenir?

Ell.—Ja en parlarem, d'això. No mengem els fills dels rics? Doncs també menjaran els nostres, vulguin o no vulguin.

Ella.—Es que els rics no en volen tenir tants...

Ell.—Perquè no en saben, i a més a més, cada fill porta un pa sota l'aixella...

A LA BARCELONETA

Ell.—Mira, noia, jo surto a la pesquera, cregut que tu penses en mi.

Ella.—I ho faig, "Congre", sinó que aquell ximplet d'En "Tonyno" té cada sortida...

Ell.—Procura que veieu les meves entrades, doncs.

Ella.—Es un bon noi.

Ell.—Però no surt de pesquera, i no és qüestió que mentre jo em mullo el ... per guanyar-me la vida, ell ho vulgui pescar tot en sec.

Ella.—Home, no.

Ell.—Vaja, que el "citaré" a la platja i li faré menjar un quintà de sorra. Ja està dit!

AL CARRER NOU

Ell.—Vina'm aquí, tros d'oca, que et dones un "pisto", que no hi ha dret, perquè portes unes mitges de catze rals.

Ella.—Pitjors eren les que em compraves tu!

Ell.—I amb mitges no hi vull res; o són senceres, o plego.

Més valdria que en comptes de guarnir-te tu, et fixes en el mocador atrotinat que porto al coll.

Ella.—Que no faig prou mantenint-te?

Ell.—Obligació que hi tens; tu em mantens perquè jo no em cerqui la ruïna...

Ella.—Et mantinc perquè sóc dona de dignitat.

Ell.—Si no fos per mi, què fores, eh? Una raspa de set duros.

Ella.—I ara què sóc? Una "cocotte" de tres trenta?...

Ell.—Però ara no et mana ningú; ets lliure.

Ella.—Això sí.

Ell.—Ja ho saps; vull un mocador nou, i tres "tronxos" per un compromís. M'ho donaràs, desagraïda? Si no... Ja saps com les gasto.

FRANCESC OLIVA

LICEU

NO VAL A EXAGERAR

Aquesta temporada ens hem fixat que, en general, la Premsa ataca amb certa duresa l'empresa del Liceu. Del Liceu no els sembla bo res: ni les obres, ni els cantants, ni l'empresari, ni la direcció artística.

No diem pas nosaltres que sigui una de les temporades més brillants que s'han celebrat al Liceu, però tampoc no és una de les més dolentes. N'hi ha hagut d'altres de pitjors que aquesta, i ningú no s'ha queixat, ningú no ha posat el crit al cel.

No val a exagerar, senyors. No val a destapar la caixa dels trons. Amb un xic més de seny, hi sortirem guanyant tots.

ESPAÑOL

"Quina honra per la família" és el títol que Josep A. Peipoc, traductor, ha posat a una comèdia hongaresa d'Attila Orlok que traduí Natanson al francès. Als cartells de l'Espanyol l'obra figura com original de Natanson i Orlok, i això no és això. Aquí només hi ha un autor: Attila Orlok. Natanson, com Peipoc — i com Cadenas i Gutiérrez Roig, que foren qui la donaren en castellà amb el títol de "El automòvil del rey" —, no és més que un traductor.

De l'obra no cal parlar-ne. Ja en vàrem dir el que calia quan l'estrenà Carme Díaz.

Però farem notar una cosa, ben desagradable per cert: un cert sector de públic de l'Espanyol — el més inferior i abarranat — trobà l'obra massa fina. Es veritablement vergonyós que el públic d'aquest teatre hagi descendit a tan baix nivell.

La traducció de Josep A. Peipoc, molt correcta i digna d'elogi.

BARCELONA

La companyia d'Enric De Rosas ha estrenat la traducció castellana de "El Despatriat", de Santiago Rusiñol. Aquesta traducció l'ha fet Martínez Sierra i l'ha titulat "El indiano".

Es obra ja jutjada pel nostre públic, i, si bé no és una de les obres més característiques, conté bel·leses i encerts indubtables.

I, després d'aquesta estrena, s'ha acomiadat la companyia. Aquesta temporada no ens ha semblat tan interessant com altres que ha fet De Rosas a Barcelona.

Mussolini engaga els aeroplans a través de l'Atlàntic com si engagués uns coloms; la qüestió és entretenir el món.

VICTORIA

“Katuska” o “La Rússia Roja” titulen els autors del llibre —senyors González del Castillo i Manuel M. Alonso— aquesta sarsuela que ha musicat el mestre Olarzàbal.

No pot pas negar-se que els senyors González del Castillo i Manuel M. Alonso tenen una idea ben original de la Rússia roja. Nosaltres no hem vist res més fals, més estrafolari que e' llibre de “Katuska”. Només us direm una cosa, un petit

detall: l'acció del primer acte passa a Crimea — lloc d'estiueig dels tsars — durant la Revolució, i hi surt un viatjant de mitges català, de Tremp.

Tota la resta del llibre és pel mateix estil.

La música mereix més respecte. El mestre Olarzàbal ha compost una partitura digna i de mèrit que no té altre defecte que el de no ésser prou brillant. Però, és clar, amb un llibre com aquell!... Amb un llibre com aquell no hi ha músics ni divos que hi valguin.

TALIA

"La desfila de l'amor" és un vodevil original, segons els cartells, de Geutraux i Rivier. A nosaltres ens sembla que no hi ha dret a servir al públic bajanades i grolleries com aquesta obra que ens ocupa... — i malaguanyat temps que hi perdem—. El teatre és una cosa més digna.

Llàstima de decorat d'En Fontanals!

NUEVO

No creiem pas que els autors de "La taquillera del cinema" — Mântua pel llibre, i Godes i Demon per la música — hagin

MANTUA

DEMON

pretès descobrir la pólvora ni fer res transcendental en escriure aquesta obra.

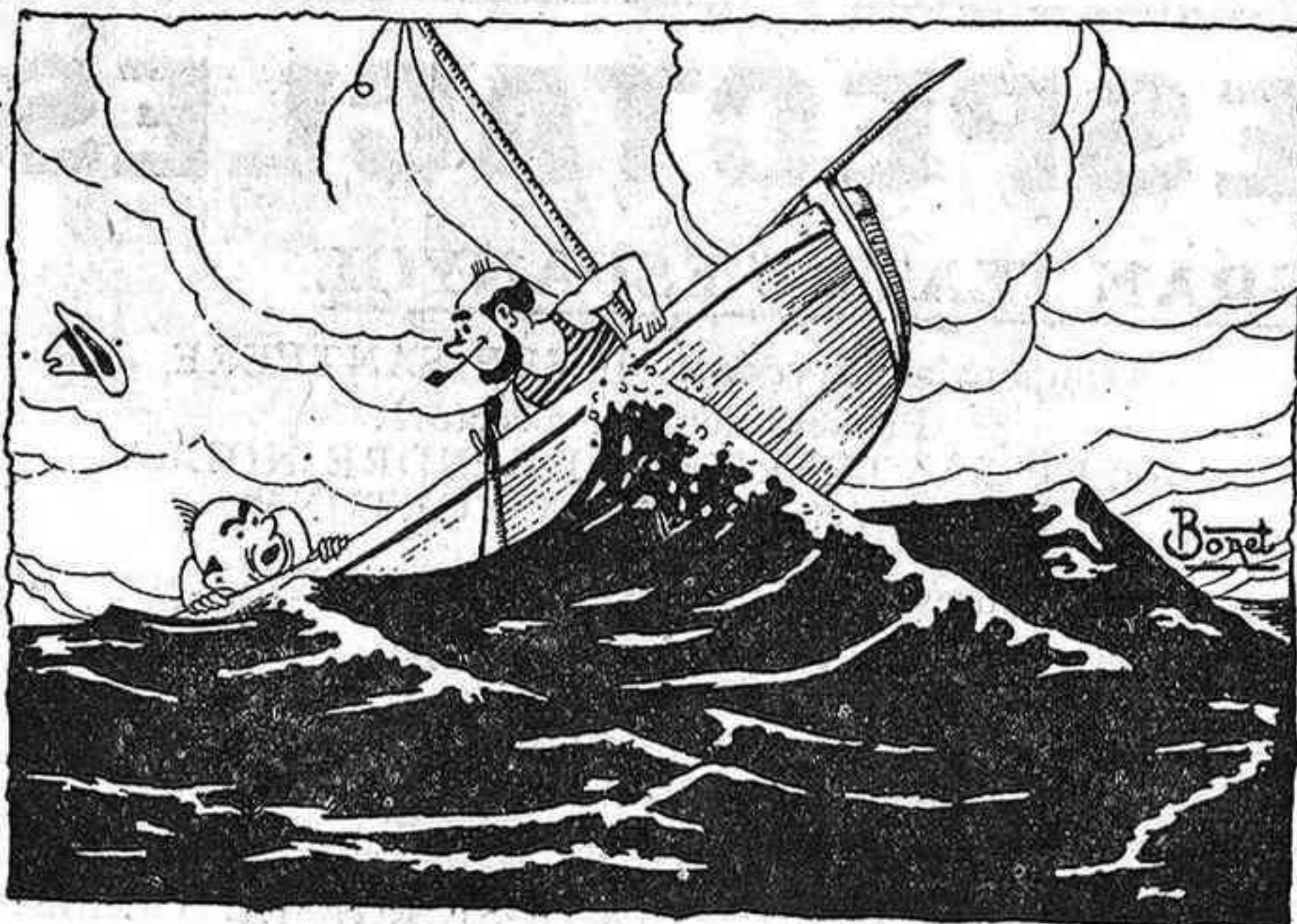
"La taquillera del cinema" — taquillera, no, senyor Mântua — té un primer acte acceptable i un de segon francament dolent. En la partitura hi ha algun número encertat.

GOYA

S'ha acomiadat la companyia d'Irene López Heredia, que ha fet el miracle de ressuscitar aquest teatre. La darrera obra que ens ha ofert — "La princesa del marron glacé", de Suárez de Deza — no ens ha deixat pas, cal confessar-ho, massa bona impressió. Es tracta d'una comedieta sense suc ni bruc, mancada de gràcia i d'enginy, en la qual tot ho hem vist i ho hem sentit en altres comèdies.

Perdonem-li aquesta petita relliscada a Irene López Heredia, en gràcia a haver-nos donat una obra de la importància d'"El cuento del lobo", de Molnar.

A. S.

—No s'ha perdut mai cap passatger amb mar com avui?
—No; gairebé sempre els trobem a l'endemà...

D'un quant temps ençà que abunden les clausures d'Universitats.

Es veu que a Espanya som tan savis, que no volen que s'estudiï gaire.

O que els convé que la gent no es vegi les orelles, malgrat d'haver-n'hi molts que les tenent més grosses que els rucs.

✱

I ara que parlem d'això.

Us heu assabentat d'aquells mestres que varen visitar el senyor Martínez Domingo dient-li que al Poble Sec ja hi ha prou escoles?

En aquesta barriada barcelonina hi manca una escola; precisament per anar-hi a aprendre aquests mestres.

✱

Hem llegit: "Cambó, alcalde de Barcelona?" I el cor ens ha fet un salt.

Més avall hi hem cercat el nomenament d'En Maynés, governador civil, i no l'hem sabut veure.

Devien descuidar-se'n!

✱

El governador va dir que endolciria la censura per tot allò que fes referència a la campanya electoral.

Nosaltres, com que som molt llaminers, ho voldríem tot tan dolç, que no sentíssim gens el regust de l'Anastàsia.

✱

A Madrid prohibiren d'actuar uns artistes, els germans Marven.

No estem gaire forts en la coneixença de gent de circ, però si són pallassos, no calia prendre's la molèstia de dir-los res.

Altrament, el govern haurà de prohibir l'actuació de molts milers de persones, que es passen la vida fent el pallasso, i no aplaudeixen ni es fan aplaudir.

✱

Els únics que han tingut camp ben ample — i segueixen tenint-lo — per a la seva propaganda política, han estat els regionalistes.

Res, és allò de les concòrdies! Nosaltres anant demanant la normalitat, i ells enfarfegats ja d'aquesta menja. I que els costarà de pair-la.

✱

S'ha aprovat un projecte autoritzant l'Ajuntament de Barcelona per establir nous gravàmens municipals amb l'objecte d'anar amortitzant els emprèstits de l'Exposició.

Tenim, doncs, en perspectiva, una nova puja en el preu de la vida a Barcelona.

¿Tot això és el que aconsegueix el senyor comte de Güell a Madrid, després de treballar tant?

El felicitem, el felicitem...

— Qui t'ha ensenyat a fumar?
— La Mamà...

Ha sortit cap a París i Londres el senyor Cambó...
...Cansat de què no li facin prou cas.

✱

El rei d'Albània està molt malalt...
Perquè diuen que fuma molt i que treballa massa...
¿Un rei que treballa massa?
Cada dia en sentireu de més grosses!

✱

Llegim:
"Don Pedro Pan ha estat anomenat sots-director del Banc d'Espanya".
¿Pan, Pan, al Banc d'Espanya?
Creiem que de pa, al Banc d'Espanya no els en faltava gaire...
...Tot i que aquest pa fos un Don Pedro!

✱

Amablement convidats, vàrem assistir a la inauguració d'un establiment-exposició que la casa Philips ha instal·lat al carrer de Corts, 630.

A més de la secció de ràdio, hi ha una sèrie de departaments on s'hi fan demostracions de bona i mala il·luminació, tant d'escaparates, com d'habitacions particulars. Cal esmentar el canvi que ofereixen diversos objectes segons la forma en què està distribuïda la llum.

Som en el segle de la llum, i val a dir que mereix que la facin jugar força. Amb les seves cabrioles ens pot alegrar els ulls, mentre la ràdio ens acaricia les orelles. Són dues germanes que poden anar juntes.

✱

Ha estat prorrogat el decret de lloguers.
No obstant i això, alguns propietaris tenen la pretensió d'augmentar-los i, si els veïns s'hi oposen, els priven de l'aigua.
Aquests propietaris són uns marrans, però els veïns que ho comporten uns mesells. S'ha de dir la veritat, no hi ha més!

Per més mesures que siguin preses, sempre s'esdevé a les presons alguna fugida audaçiosa.

No volem pas recordar el cas Franco.

El cas que ara volem referir no és el d'un heroi, sinó el de dos criminals perillosos. Estaven condemnats a treballs forçats, a la presó d'Hamburg.

Vestits de guardians, baixaren al despatx de l'administració, s'apoderaren de diversos objectes i d'una caixeta de ferro que contenia alguns centenars de marcs. Després fugiren.

Els dos guardians veritables han estat trobats tots nus, sòlidament lligats amb una cadena.

Hom diu que en aquest afer hi ha la complicitat misteriosa d'una noia a la qual certs lligams de parentiu amb un dels carcellers permetia de circular per les cel·les.

Aquesta noia també ha desaparegut.

E. J.—Si és broma, pot passar—però a tal punt arriba—, "no es poesia ni es nada"—, i al cove ha anat a parar.

LL. R. C.—Fent ús d'aquella franquesa d'amics, us hem de dir que podríeu treure'n millor partit.

E. M. C.—Tot i parlant de bèsties, resulta massa viu. Per això no ho publiquem.

J. M.—Anirà.

M. H.—Sí, maca, sí; sempre.

J. B. T.—Satíric no vol dir pornogràfic, eh? Al cove.

V. P. G.—L'orgull ha de deixar-se darrera la porta. Si tots fóssim del vostre parer, portaríem molts àpats endarrerits.

R. T. J.—Fuster i poeta? Estem segurs que triomfareu en l'ofici, i lo altre no us portarà cap benefici. Deixeu la musa, i agafeu la garlopa.

Pepita, Maria i Mercè.—Aï!, quina llàstima, que amb nosaltres no hi hagi res a fer. L'ESQUELLA no és una agència de matrimonis, maques. Refusem, doncs, els respectius retrats.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Impremta "L'Esquella" i "La Campana", Om, 8, Barcelona

ESPECTACLES

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil JOSEP SANTPERE

Primers actors i directors:

JOSEP SANTPERE i ALEXANDRE NOLLA

Primera actriu: MARIA FORTUNY

Avui, divendres, tarda, a les cinc: POPULAR.

LA PUNTAIRE

Nit, a les deu: El divertit Vodevil de gran èxit

LA DARRERA NIT D'UN SOLTER

Esplèndides escenes de gran comicitat

Demà, dissabte, tarda: FIXAR-SE EN EL CLASSIC CARTELL. — Nit, i diumenge, tarda i nit, GRANDIOSES FUNCIONS.

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

JAUME PASSARELL

Cent ninos i una mica de literatura

Aquest llibre conté cent caricatures i una semblança personal, d'una literatura irònica, molt ben vistes, pel notable dibuixant JAUME PASSARELL

Edició molt reduïda

Preu: 10 pessetes

Angel Samblancat

El aire podrido

El ambiente social de España durante la Dictadura

Precio: 5 pesetas

MARÍA FAURA COTS

POESÍAS

FLORES DEL ALMA

Un tomo 8.º Pesetas 6

PÍO BAROJA

La venta de Mirambel Los confidentes audaces

Son las dos obras publicadas recientemente por este autor

5 pesetas cada tomo

OBRES D'EN SANTIAGO RUSIÑOL

Anant pel món. (2.ª edició)	Ptes. 2 (Esgotada)	La Verge del Mar	Ptes. 1'50
El místic. (2.ª edició)	2	El despatriat	2
Oracions. Amb música d'E. Morera. (4.ª edició)	2	El triomf de la carn	1'50
Fulls de la vida	2 (id.)	La illa de la calma (2.ª edició)	2
Els Jocs Florals de Canprosa. (2.ª edició)	1'50	L'homenatge	1'50
El bon policia	2 (Esgotada)	La lepra	1'50
Mondlegs. (2.ª edició)	2	L'arma	1'50
La bona gent	2 (id.)	L'envelat de baix	1'50
Tartarin de Tarascó. D'A. Daudet	2 (id.)	Glossari, per Xarau	2
El pati blau. (4.ª edició)	2	El Català de "La Mancha" (Novel·la)	3'50
El poble gris	2 (id.)	El pobre viudo	2
La mare. (4.ª edició)	2	A cà l'antiquari (Sainet)	1'50
La «merienda» fraternal.	1'50	L'auca del senyor Esteve (Cinc actes) (2.ª edició)	2
L'Alegria que passa.	1'50	"Gente Bien" (Sainet) (5.ª edició)	1'50
L'heroe.	2 (Esgotada)	Els Naufrags	2
La fira de Neuilly	2	En Josepet de Sant Celoni (Novel·la) picaresca	2
Libertat!	2	"Super-Tango" (Obra satírica en un acte)	1'50
La "Niña gorda" (Novel·la) 2.ª edició	3'50	La casa de l'art (Peça en un acte)	1'50
Els savis de Vilatrista.	Ptes. 2 (Esgotada)	L'acaparador (Peça satírica en un acte)	1'50
L'auca del senyor Esteve (8.ª edició) Novel·la.	2 (id.)	Bataneros en comandita (Sainet de costums financers en un acte)	1'50
L'hereu Escampa	2 (id.)	El català de "La Mancha", tragicomèdia en quatre actes	2
En Tartarin als Alps	2	"Chauffeur... al Palace"!	1'50
La llei d'herència	2	Tenoriades, peça en un acte	1'50
Aucells de pas	2	Casament de conveniència, en tres actes	2
La intel·lectual	2	La niña gorda	3'50
El redemptor	2	Màximes i mals pensaments	2
Cors de dona	2	Els Analfabets, Comèdia en dos actes i tres quadres	2
El teatre per dins	1'50	Ocells de fang	5
Dol d'«alliviu»	1'50	Jardins d'Espanya (Esplèndida edició) Quaranta làmines en color. Amb text d'eminentes escriptors. Un tom-carpeta, en foli	25
El daltabaix	2	Les dues filles	1'50
El titella pròdig	1'50	Miss Barceloneta	2
La nit de l'amor	1'50		
Del Born al Plata. (Impressions de viatge) 8.ª edició	3'50		
Port-Tarascó, d'Alfons Daudet. Traducció	2		
El pintor de miracles	1'50		

La setmana que ve, nova edició de

LA ILLA DE LA CALMA

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls atorguen descomptes

PERTENEBE A LA BIBLIOTECA
DE L'ATENEA BARCELONESA

Matrimonis d'ara - La senyora que rep el massatgista, el pedicur, la modista, el perruquer, que es banya davant la cambra... i que no pot rebre el marit, perquè encara no està vestida...